

Matrícula

Ata o 30 de xullo de 2009:

- Socios/as de Nova Escola Galega: 30 euros.
- Parados/as: 30 euros (é precisa xustificación documental).
- Cota ordinaria: 60 euros.

A partir do 31 de xullo de 2009:

- Socios/as de Nova Escola Galega: 40 euros.
- Parados/as: 40 euros (é precisa xustificación documental).
- Cota ordinaria: 70 euros.

Forma de pagamento:

Transferencia bancaria a BANESTO, número de conta:
0030 - 6149 - 15 - 0298019273

Aloxamento Courel:

Campamento Serra do Courel, Folgoso do Courel. Tel.: 982 433 101
Están reservadas 55 prazas en bungalows. Cada persoa debe confirmar a súa propia reserva canto antes lle sexa posible no teléfono do Campamento.

Aloxamento en Viana do Bolo (Ourense):

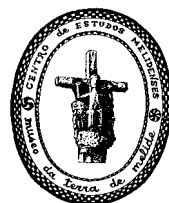
Os prezos, independentemente do aloxamento elixido, están previamente concertados pola organización das Xornadas cos tres hoteis que figuran a continuación (30 euros hab. individual e 48 euros hab. dobre, almorzo e IVE incluído), polo que cada persoa só deberá acreditar cos seus datos persoais e facer a correspondente reserva. No hotel Vila de Viana (Tel. 988 329 205) realizarán toda a xestión da reserva (debe indicar que se é membro do grupo das Xornadas Ciencia e Territorio).

	Hotel Vila de Viana Tel: 988 329 205	Hotel Mirador da Ribeira	Hotel O Retorno
Hab. individual	2		2
Hab. dobre	2	11	2
Hab. matrimonio	6		7

Colaboran:

Asoc. de Pais de Alumnos
TERRA DE MELIDE

Concello de TOQUES

Concello de SANTISO

VII XORNADAS CIENCIA E TERRITORIO

OS PROCESOS GLACIARES E PERIGLACIARES EN GALICIA: O EXEMPLO DAS SERRAS SUDORIENTAIS

Melide, 9, 10 e 11
de setembro de 2009

Contactos:

IES Melide
Dpto. de Ciencias Naturais
O Marquiño, s/n.
15800 Melide (A Coruña)
Tfno./fax: 981 50 51 62
iesmelide.xornadas@gmail.com

Nova Escola Galega
Apdo. 586
15700 Santiago
Tfno./fax: 981 56 25 77
melide.neg@mundo-r.com
www.nova-escola-galega.org

Organizan:

Xustificación

O ensino non pode ser concibido sen que intente achegar o medio social, natural, económico e cultural á escola. É por iso polo que a partir do ano 2003, Nova Escola Galega e os Departamentos de Ciencias Naturais e Ciencias Sociais do IES Melide propuxeron, nunha convocatoria anual, unhas xornadas de estudo, inicialmente centradas na comarca da Terra de Melide, pero que a partir deste ano de amplían a todo o ámbito galego.

A convocatoria nacia coa pretensión de ser exemplificadora a respecto de como os educadores e educadoras podemos aproveitar os recursos didácticos que nos ofrece o medio, e niso seguimos, aínda que o currículo relativo ao medio físico parece achicarse máis a cada curso que pasa (desaparición da Xeoloxía e das Ciencias Medio Ambientais, optatividade para Ciencias da Terra, marxinalidade para a Xeografía de Galicia ...).

Despois de seren exploradas as posibilidades didácticas da Xeoloxía, da Xeomorfoloxía, da Botánica, da Arqueoloxía, e da Auga (I e II), as VII Xornadas Ciencia e Territorio pretenden afondar en aspectos moi concretos da Xeomorfoloxía, como é a pegada do glaciario e periglaciario en Galicia. Aínda que gran parte dos feitos aconteceron en tempos xeolóxicos pasados, non debemos obviar o impacto do cambio climático, do que tanto se fala actualmente, sobre os procesos glaciares e periglaciares.

Os obxectivos da actividade

Coñecer *in situ* a importancia fundamental dos procesos glaciares e periglaciares no modelado das terras galegas.

Facer fincapé na caracterización de formas e sedimentos de orixe glacial e periglacial.

Coñecer, para o seu posterior emprego educativo, particularmente, as posibilidades didácticas que nos ofrece a pegada do glaciario e periglaciario nas montañas galegas.

Observar os impactos ambientais producidos pola acción do ser humano pouco atenta á preservación do medio.

Coñecer o traballo de investigación, relativo ao obxecto destas Xornadas, levado a cabo no ámbito universitario.

Debe ser tido en conta que se precisa a indumentaria axeitada para a saída de campo (roupa e calzado para andar, e algo para o sol ou choiva).

Mércores 9 de Setembro

Mañá. Biblioteca Municipal de Melide

09:30 h. Recepción e entrega de material.

10:00 h. Inauguración oficial.

- Coordinador xeral das Xornadas.
- Directora do IES Melide.
- Inspector de Educación de zona.
- Presidenta de Nova Escola Galega.
- Alcaldesa de Melide.

10:30 h. Conferencia Inaugural. *Os procesos fríos. Unha análise comparativa: Pasado e presente.*

Augusto Pérez Alberti.

Catedrático de Xeografía Física.
Universidade de Santiago.

12:00 h. Almorzo de benvida.

Mañá. O Courel.

12:30 h. Saída para o Courel.

14:30 h. Traballo de Campo 1. *Visita ao Val de Seara. Glaciario de baixa altitude. Procesos periglaciares.*

Augusto Pérez Alberti.

Catedrático de Xeografía Física.
Universidade de Santiago.

14:30 h. Xantar de campo.

Tarde. O Courel.

16:00 h. Traballo de Campo 1. *Visita ao Val de Seara. Glaciario de baixa altitude. Procesos periglaciares (cont).*

Augusto Pérez Alberti.

Catedrático de Xeografía Física.
Universidade de Santiago.

Noite. Folgoso do Courel

21:00 h. Cea colectiva.

Noite no Campamento Serra do Courel (Folgoso do Courel).

Xoves 10 de Setembro

Mañá. Contorna de Pena Trevinca.

9:00 h. Saída para Pena Trevinca.

10:00 h. Traballo de Campo 2. *Visita ao Val de Bibe. Depósitos e formas de orixe glacial en Cepedelo (O Bolo). Depósitos glaciolacustres e fluvioglaciares en Pias (Zamora).*

Augusto Pérez Alberti.

Catedrático de Xeografía Física.
Universidade de Santiago

12:00 h. Pausa café.

12:30 h. Traballo de Campo 2. *Visita ao Val de Bibe. Depósitos e formas de orixe glacial en Cepedelo (O Bolo). Depósitos glaciolacustres e fluvioglaciares en Pias (Zamora) (cont).*

Augusto Pérez Alberti.

Catedrático de Xeografía Física.
Universidade de Santiago

14:15 h. Xantar de campo.

Tarde. Contorna de Pena Trevinca.

16:00 h. Traballo de Campo 2. *Visita ao Val de Bibe. Depósitos e formas de orixe glacial en Cepedelo (O Bolo). Depósitos glaciolacustres e fluvioglaciares en Pias (Zamora) (cont).*

Augusto Pérez Alberti.

Catedrático de Xeografía Física.
Universidade de Santiago

Noite. Viana do Bolo.

21:00 h. Cea colectiva no Miradoiro da Ribeira (Viana do Bolo).
Noite en Viana do Bolo.

Venres 11 de Setembro

Mañá. Contorna de Manzaneda.

9:00 h. Saída para Manzaneda.

9:30 h. Traballo de campo 3. *O modelado glacial nunha contorna granítica. O exemplo do Glaciar de Cenza.*

Augusto Pérez Alberti.

Catedrático de Xeografía Física.
Universidade de Santiago.

12:00 h. Pausa café.

12:30 h. Traballo de campo 3. *O modelado glacial nunha contorna granítica. Os glaciares de Manzaneda.*

Augusto Pérez Alberti.

Catedrático de Xeografía Física.
Universidade de Santiago.

14:15 h. Xantar de campo.

Tarde. Contorna de Manzaneda.

16:00 h. Traballo de campo 3. *O modelado glacial nunha contorna granítica. Os glaciares de Manzaneda (cont).*

Augusto Pérez Alberti.

Catedrático de Xeografía Física.
Universidade de Santiago.

18:30 h. Conclusións das VII Xornadas "Ciencia e Territorio".

19:30 h. Asemblea de campo. Clausura oficial.